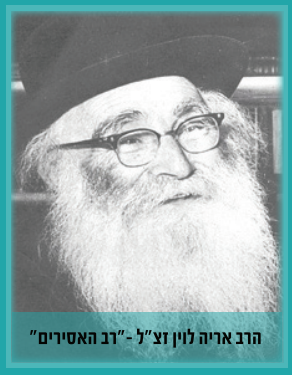
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

גליון מספר 250

ט' אדר ב' תשפ"ב

פרשת ויקרא - שבת זכור

דרך חיים

כשרצה אחשורוש להכשיל את ישראל בסעודה הראה "את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו ימים רבים שמונים ומאת יום" (אסתר א ד) - "מלמד שלבש בגדי כהונה, כתיב הכא "יקר תפארת גדולתו" וכתיב התם "לכבוד ולתפארת"" (מגילה יב.). במעשיו אלה רצה לומר כי הממשלה על הנהגת העולם שוב אינה בידי ישראל כי אם בידו.

בגדי הכהונה באו לכפר על חטא אדם הראשון שבמקום להמשיך את הארת הנשמה שבו באכילת עץ החיים נכשל באכילת עץ הדעת וגרם לנשמתו להתלבש בכתנות עור. לאחר בחירת ישראל והרמת אהרן הכהן מתוכם - זכה העולם לבגדים חדשים, בגדי כבוד ותפארת, הפך המלבושים שבאו לכסות את בושת החטא הגופני.

"ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מרדכי את בגדיו" (אסתר ד א) - הבין את שורש הגלות, חובת התיקון של הבגדים, והצורך לקרוע את חיצוניות הבגד של הנאות ותאוות הגוף. אמנם אסתר שלא ידעה, מתוך שהייתה שקועה ברוחניות ביושבה בפנימיות בית המלך, בעבודת האלקים - "ותשלח בגדים להלביש את מרדכי ולהסיר שקו מעליו ולא קבל" (אסתר ד ד). עד שביאר לה מרדכי כי קלקלו את הבגדים מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע.

ומיד הצטרפה אף היא לתיקון - "ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות" (שם ה א), והוציאו חז"ל ממה שלא נאמר "בגדי מלכות" אלא "מלכות" שלבשתה רוח הקודש (מגילה שם).

מבאר המהר"ל (אור חדש ה א): "ולא כתיב בגדי מלכות מפני כי גם ההדיוט יכול ללבוש בגדי מלכות אבל אסתר שהיתה מלכה כאשר לובשת בגדי מלכות והיא מלכה בזה שייך לומר שלבשה מלכות לגמרי ואצל שאר מלכה שייך לומר ותלבש בגדי מלכות שאף שהיא מלכה מ"מ אינה ראויה למלכות לגמרי ולכך לא שייך ותלבש מלכות אצל שאר מלכה רק אסתר שהיתה ראויה למלכות לגמרי לכך שייך לומר עליה ותלבש מלכות". אסתר רצתה לתקן את אשר העוו ישראל בקלקול הבגדים. לכן הוכיחה בהיפך ממה שהראה אחשורוש שהבגדים שייכים לו, שאין שייכים לבושי יקר לעשו אלא ליעקב, כי אור הפנימיות שלו מאיר את הפנימיות על החיצוניות להפכם לכתנות אור ולרוח הקודש. ובזה פתחה אסתר פתח להצלת כלל ישראל. עד אשר "ויאמר המלך להמן מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תפל דבר מכל אשר דברת. ויקח המן את

המשך בעמוד הבא

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

שרה בת יעקב ז"ל

טלפון: 1700-700-999 | דוא"ל: office@ish-tsadik.org.il | אתר: www.ish-tsadik.org.il

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

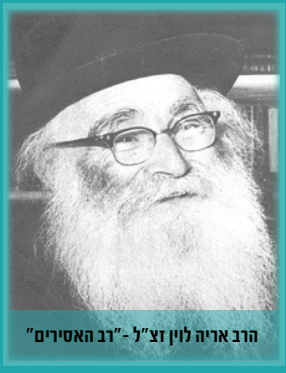

הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

דרך חיים

הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי" (אסתר ו י-יא), באופן שהמן למטה ויעקב למעלה.

וזהו האמור בסיום המגילה "ליהודים היתה אורה ושמחה וששן ויקר" (אסתר ח טז). אותו יקר תפארת הבגדים שב להיות מקור גילוי לנשמה ככתנות אור הראויים לאדם וחוה, ולא כתנות עור המעיבים על אורה של הנשמה.

שבת שלום!

טלפון: 1700-700-999 | **דוא"ל:** office@ish-tsadik.org.il | **אתר:** www.ish-tsadik.org.il

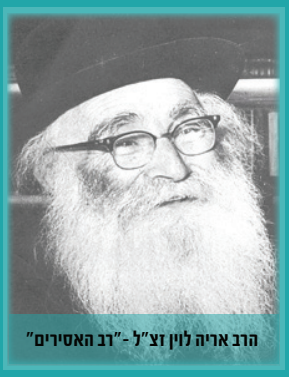
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

בדרכו של ר' אריה

כתב ר' אריה : מדוע נקבעה ברכת "שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם" בברכות האירוסין, ומדוע אנו חוזרים עליה במשך כל שבעת ימי המשתה?

והשיב: פעמים לאחר שנות נישואין מהרהרים בני הזוג בליבם: "לו נישאתי לפלוני", "לו נישאתי לפלונית"...

על כן בימי המשתה מבקשים אנו - שכוחה של ברכת האירוסין יעמוד לבני הזוג כל ימי חייהם, שהרי אדם הראשון שמח באשתו - חוה ולא היו לה מתחרות ועינו לא נתן באחרת...

(איש צדיק היה עמוד 294)

טלפון: 1700-700-999 | דוא"ל: office@ish-tsadik.org.il | אתר: www.ish-tsadik.org.il

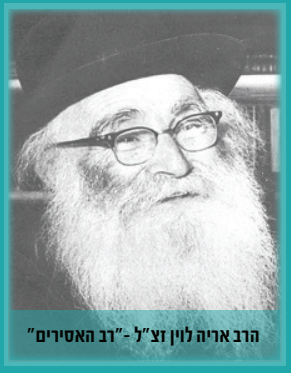
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

השבת נקרא את פרשת זכור, להלכה אנו סוברים כפוסקים שקריאתה מדאורייתא. נחלקו הפוסקים בדין הנשים, האם חייבות בשמיעת פרשה זו. למעשה הנשים מחמירות על עצמן ומגיעות לשמוע פרשת זכור. אך יוצאות ידי חובה גם אם שומעות אותה בלא מניין, ואף בלא ספר תורה. לכן אשה שאין ביכולתה להגיע לקריאת פרשת זכור יכולה לפתוח חומש בביתה ולקרוא מתוכו. אמנם נשים שמעוניינות לשמוע מספר תורה - מותר להוציאו עבור קריאה להן.

ביום רביעי (י"ג אדר) צמים את 'תענית אסתר' החל מעלות השחר (4:38) ועד צאת הכוכבים (18:07). תענית זו היא מהתעניות הקלות ולכן לא צמים בה חולים, מעוברות ומניקות. והוא הדין לגבי חולה קורונה ואף שאין לו תסמינים.

זמן קריאת המגילה ביום הפורים ובלילו. קריאתה ביום היא מצוה מדברי נביאים והוסיפו עליה חכמים לקרוא גם בליל הפורים. את קריאת הלילה ניתן לקרוא מצאת הכוכבים (18:07) ועד עלות השחר (4:37). אדם חלוש וחולה מתענית אסתר יכול להקל ולקרוא כבר משעת פלג המנחה (16:33) ויקדים להתפלל תפילת ערבית קודם קריאת המגילה. ביום קוראים מגילה משעת הנץ החמה (5:53), עד שקיעת החמה (17:50). אדם שנחפז לצאת לדרכו קורא לכתחילה כבר מעלות השחר (4:37).

אין לעסוק קודם קריאת המגילה בכל עיסוק שהוא, שמא נימשך ונבטל את קריאת המגילה. לכן עם הגיע זמן קריאתה, בין ביום ובין בלילה, מיד חדלים מכל העיסוקים ומתפנים לקריאתה. אף מי שיש לו שיעור קבוע יש לו לבטלו או להקדימו/לאחרו משעת הקריאה. אין לישון קודם קריאת המגילה שמא נישן עד סוף זמנה. משום החשש שנבוא לישון עד סוף זמנה אין לאכול ולשתות משקה משכר. אדם שקשתה עליו התענית או חולה יכולים לאכול מעט קודם קריאת המגילה, עד כמאה גרם מאפה, שמעבר לכך נחשב כקביעות סעודה. כן מותר לשתות משקה משכר בשיעור זה, ובשאר משקאות אין חשש כלל בכל שיעור שהוא.

קודם קריאת המגילה מברך הקורא ג' ברכות, והקהל מתכוונים לצאת בברכותיו:

"ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגילה"; "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שעשה ניסים לאבותינו וגו'"; "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו

המשך בעמוד הבא

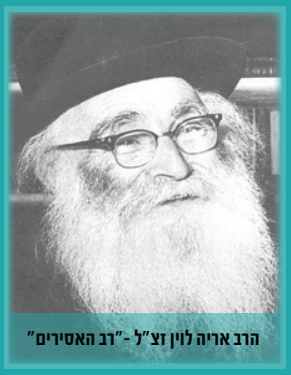
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

לזמן הזה". בברכת "שהחיינו" נחלקו המנהגים, האשכנזים וחלק מבני ספרד מברכים בין בקריאת המגילה ביום ובין בקריאתה בלילה, אך חלק מבני עדות המזרח אינם מברכים ברכה זו אלא בקריאת הלילה. אדם שדיבר בין ברכת הקורא לקריאתו- יברך שוב את הברכה, משום הפסק. בשעת ברכת "שהחיינו" יש לכוון על שאר מצוות היום: משלוח מנות ומתנות לאביונים.

לאחר קריאת המגילה יברך את ברכת "הרב את ריבנו", ואומרים את הפיוט "אשר הניא". הקורא ביחידות אינו מברך ברכה זו.

קוראים את המגילה דווקא מתוך מגילה כשרה, הכתובה בדיו על קלף. קריאה ממגילה מודפסת או הכתובה על נייר, נחשבת לקריאה בעל פה שאין יוצאים בה ידי חובה. לכן השומעים שאין בידם מגילה כשרה יזהרו לשמוע כל מילה מפי הקורא על מנת לצאת ידי חובה בקריאתו. אדם ששומע את המגילה ואין בידו מגילה כשרה ואיבד ריכוז לרגע יכול לקרוא את החסר לו מתוך הספר שבידו, בתנאי שלא מדובר בנושא שלם, ויזדרז לקרוא עד היכן שאוחז הקורא, שאם לא כן- אינו יוצא ידי חובתו. אדם שעדיין אוחז ברצף הקריאה, כגון שממשיך לסמן באצבעו את המקום בו נמצא הקורא, יוצא ידי חובה אף אם איבד את ריכוזו מהקריאה.

ישנן דעות שונות האם אשה חייבת בקריאת המגילה או רק בשמיעתה. על מנת לצאת ידי כל השיטות ישמעו הנשים דווקא מאיש את הקריאה, ויענו "אמן" על ברכותיו כשאר השומעים. כשכבר קרא האיש לעצמו וקורא שוב רק עבור נשים- נהגו בני אשכנז שתברכנה כל אחת לעצמה "ברוך וכו' לשמוע מקרא מגילה" ושאר הברכות, ובני עדות המזרח נהגו שברכתם היא כברכת האיש "על מקרא מגילה".

קטנים שהגיעו לגיל חינוך- מחויבים מדין חינוך לשמוע את קריאתה. על כן מנהג טוב להביאם לבית הכנסת, אולם מחויב האב לשמור על ילדיו שלא יפריעו, כי הילדים מכים בשעת אמירת המן ברעשנים וכדומה ובכך גורמים לציבור המחויב מעיקר הדין לא לשמוע את הקריאה כראוי.

ביום קוראים את המגילה מעוטרים בתפילין, שנאמר במגילה: "לַיְהוּדִים, הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשָׂשֹׂן, וְיקָר" (אסתר ח, טז), ודרשו רבותינו "יקר - אלו תפילין" (מגילה דף טז עמוד ב). לכן ממשמשים בתפילין בשעה שהקורא אומר פסוק זה. הנוהגים להניח תפילין של רבנו תם- שומעים את המגילה דווקא

המשך בעמוד הבא

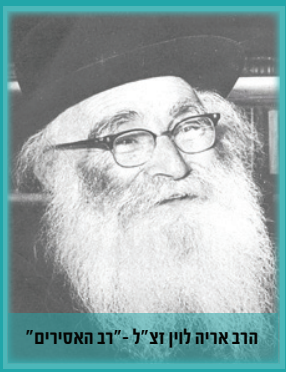
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

בתפילין אלו.

כל אדם חייב במצות מתנות לאביונים, ואף עניים המתפרנסים מן הצדקה. מצוה זו מתקיימת במהלך כל היום- מהנץ החמה ועד השקיעה. יש לתת שתי מתנות לשני עניים, כלומר מתנה אחת לכל אחד מהם, ונכון להוסיף עליו כדי לתת דבר מכובד. לכתחילה נקפיד לתת דבר שניתן ליהנות ממנו ביום הפורים, ובכלל זה כסף מזומן או צ'ק שזמן פדיונו עד פורים- בתנאי שעוד יש שהות שיכול המקבל לקנות בהם מאכלים ליום הפורים. אדם שנתן צדקה קודם הפורים- צריך לשוב ולתת באותו היום. אם הכסף או האוכל הגיעו לאביון בו ביום- קיים את המצוה כדין, שהעיקר מתי יגיע לידי המקבל. אמנם לדעת המקובלים יש לתת את המתנות לאביונים אחר תפילת השחרית ביום הפורים, ויש שכתבו לתת קודם שחרית.

מצות משלוח מנות מוטלת על האיש ועל האשה, אשה תתן לאשה ואיש יתן לאיש. שני טעמים עיקריים נאמרו במצוה זו: א. להרבות אהבה ואחוה, היפך דברי המן שאמר: עם מפורז ומפורד (דעת ר' שלמה אלקבץ בעל "מנות הלוי"), ב. כדי שיהא לכל אדם צרכי פורים בככוד בלא בושה (דעת בעל ה"תרומת הדשן"). כמו מצות מתנות לאביונים, אף מצוה זו זמנה במשך כל היום בלבד.

יש לתת לפחות שתי מנות לאיש אחד. נכון להקפיד להביא ב' מנות החלוקות בשמן או בטעמן. אין יוצאים ידי חובה בשליחת מתנות כלשהן שאינן לצרכי אכילה, משום הטעם השני שהוזכר לעיל. צריך ליתן את המשלוח מתוך אחוה ואהבה, ולא כפריעת חוב שיש למקבל עליו, ולכן יש לכתוב על המשלוח ממי ניתן על מנת שיידע המקבל.

נכון להרגיל גם את הילדים עם הגיעם לגיל חינוך לתת משלוח מנות כדין.

המצוה להרבות בסעודה ביום הפורים מוטלת על האיש והאשה כאחד, ובסעודה אחת במהלך היום יוצאים ידי חובה. אך גם בליל הפורים נכון שיסעד מעט לכבוד היום. לפי חלק מהפוסקים אין להתחיל את סעודת הפורים קודם קיום שאר מצוות היום, ונכון להקפיד להזדרז בשעת המצוות אחר התפילה על מנת לצאת ידי כל השיטות.

את הסעודה יש לעשות על פת. מנהגים רבים ישנם בסעודת היום; יש האוכלים זרעונים בליל הפורים,

המשך בעמוד הבא

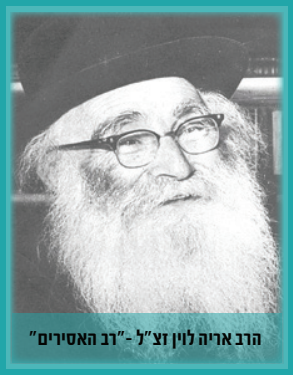
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

כפי שאכלה אסתר בבית המלך, ויש שאכלו כיסונים ('קרעפלך'). ולכל מנהג יש טעם, ואל ישנה אדם ממנהג אבותיו. מנהג ראוי הוא להדליק נרות במהלך הסעודה.

לדעת חלק מהפוסקים והמקובלים נכון להקפיד לאכול סעודתו מיד אחר תפילת שחרית, אחרי שקיים שאר המצוות בזריזות ובשמחה. ולאחר תפילת מנחה לסעוד ליבו בשנית. ואשרי למי שזוכה לעשות כן, כשהיו שהקפידו שהסעודה בשחרית תהיה עם מאכלי חלב. אמנם כיוון שהציבור עסוק בשאר מצוות היום, עיקר הסעודה היא אחר תפילת המנחה. אך יש להיזהר ליטול ידיו זמן מה קודם השקיעה, שעיקר הסעודה תהיה קודם השקיעה. אחר שהתחיל סעודתו יכול להמשיך גם אחר השקיעה, ואף במקרה זה יזכיר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון, שהולכים בזה אחר עיקר הסעודה.

הגברים שותים יין משום שמחת היום על מנת לקיים 'עד דלא ידע', ולרוב הפוסקים אפשר לשתות כל משקה משכר. אך נקפיד להיזהר מאוד לבל ישתטה, וודאי שחלילה לא יזלזל בשום מצוה או איסור כתוצאה משתייתו. אם משער בנפשו שעלול להיכשל בכך- יישן מעט אחר שתייתו, ומתוך כך לא יכיר בין ארור המן לבין ברוך מרדכי או שישתה רק מעט יותר מכדי לימודו ודי בזה. שהעיקר שתהא שמחה של מצוה ויראה, כפי שנאמר על ידי נעים זמירות ישראל (תהלים ב יא): "וגילו ברעדה".

בתפילת העמידה בתוך ברכת ההודאה יאמר 'על הניסים... בימי מרדכי ואסתר'. אם שכח לאומרו ונזכר קודם שהזכיר את שם השם- חוזר ואומר 'על הניסים'. נזכר לאחר שאמר "ברוך אתה ה'", כיון שהזכיר השם - אינו חוזר, ובסוף התפילה קודם 'יהיו לרצון' יאמר: "הרחמן יעשה לנו ניסים ונפלאות כשם שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, בימי מרדכי וכו'". בברכת המזון מזכיר 'על הניסים' ב'ברכת הארץ' קודם "ועל הכל". אם שכח לאומרה- דינו כבתפילת העמידה ויאמרה קודם "הרחמן הוא יזכנו וכו'", כנוסח הנ"ל.

סדר התפילות - בליל הפורים מתפללים ערבית, לאחר תפילת עמידה אומרים 'קדיש תתקבל' וקוראים את המגילה בברכותיה. לאחר קריאת המגילה אומרים "ואתה קדוש" ומוסיפים 'קדיש שלם'. ויש שנהגו גם אחר המגילה לומר 'קדיש תתקבל'.

ביום הפורים מתפללים שחרית, ולאחר חזרת הש"ץ אומרים 'חצי קדיש' וקוראים בתורה שלשה קרואים

המשך בעמוד הבא

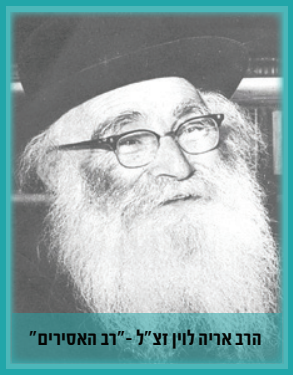
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

בפרשת "ויבוא עמלק" עד "מדור דור" (שמות יז', ח'- טז'). מנהג בני אשכנז שלא לכפול את הפסוק האחרון בקריאה, אף שאין י' פסוקים בפרשה זו, ויש מבני ספרד הכופלים פסוק זה. בסיום הקריאה אומר 'חצי קדיש'. עדיף להחזיר את הספר תורה לארון הקודש, אף למתפללים בנוסח ספרד שמכניסים את הספר לאחר ובא לציון. קוראים את המגילה ומברכים לפניה ולאחריה, ולאחר הקריאה אומרים אשרי ובא לציון, 'קדיש תתקבל' וממשיכים עד סיום התפילה.

יום הפורים מותר בעשיית מלאכה, אולם נהגו שלא לעשות בו אלא מלאכה של שמחה. שאמרו חז"ל: כל העושה מלאכה ביום פורים אינו רואה סימן ברכה, כלומר שאין רווח במלאכה שעושים ביום זה. מלאכה היא כל דבר שמצריך עיון רב או מאמץ, על כן ראוי שאף במסחר שמרוויח בו, וממילא שמחה היא לו- ישתדל לקצר בו כפי האפשר, אלא אם זה דבר האבד. על מנת שכל אדם יתפנה לעסוק בשמחת היום ומצוותיו- אין להסתפר ביום הפורים, אף שחל בערב שבת (כפורים דמוקפים בשנה זו). אין ליטול את צפורני ידיו ורגליו אלא כשחל פורים בערב שבת, וגם בזה נכון להקדים לערב הפורים. כיבוס מותר רק לצורך היום.

בשנה זו שפורים דמוקפין יחול בערב שבת קודש. יש לברר מהי הדרך הנכונה לקיים את סעודת הפורים על מנת לשמור על כבוד ועונג השבת. להלכה נכון לערוך את הסעודה בבוקר יום שישי ולסיימה עד חצות היום (11:47). לכתחילה מותר להתחיל את הסעודה עד שעה עשירית (14:47). אם לא התחילו עד שעה זו, יש ליטול ידיים ולאכול רק מעט לחם ולסיים סעודתו, כדי שיהיה רעב לסעודת ליל שבת קודש.

אמנם יש שנוהגים לעשות מנהג אחר, שנקרא "פורס מפה ומקדש"; נוטלים ידיים קודם פלג המנחה (16:33), ובדיעבד אף זמן קצר קודם השקיעה (17:53), ומברכים על הפת. בשעת השקיעה מפסיקים מלאכול, פורסים מפה לכסות את הלחם משנה, ויותר נכון לכסות את כל המאכלים שעל השלחן או לארגן מחדש את השלחן, ועושים קידוש של ליל שבת. בקידוש לא נברך את ברכת "בורא פרי הגפן", משום שכבר שתינו יין בתוך הסעודה, אלא את ברכת קדושת היום בלבד. לאחר מכן נבצע לחם-משנה ללא ברכת "המוציא", משום שאנו נמצאים עדיין בתוך הסעודה. יש להקפיד לאכול 'כזית' מפת הלחם-משנה על מנת לקיים "קידוש במקום סעודה", ולאחר מכן ממשיכים בסעודה. מי שנוהג כך יכול

המשך בעמוד הבא

טלפון: 1700-700-999 | דוא"ל: office@ish-tsadik.org.il | אתר: www.ish-tsadik.org.il

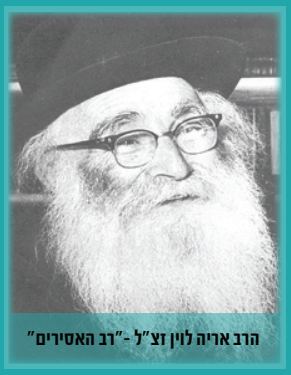
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

להתפלל תפילת ליל שבת לאחר הסעודה. אך הנכון ביותר להתפלל קודם הקידוש, לקדש ולהמשיך בסעודה, משום החשש של הפסד קריאת שמע של ערבית. בסיום הסעודה יש לומר "רצה" בברכת המזון, ונחלקו הפוסקים והמנהגים האם אומר גם "על הניסים" משום שהתחיל סעודתו ביום הפורים, או שנמנעים מכך בשל 'תרתי דסתרי'.

טלפון: 1700-700-999 | דוא"ל: office@ish-tsadik.org.il | אתר: www.ish-tsadik.org.il

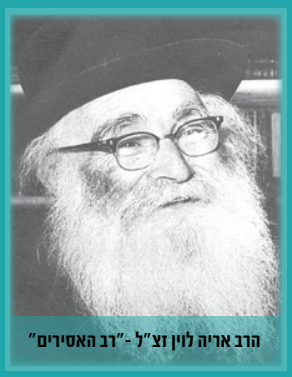
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

שו"ת
עם הרב חיים אידלס

שאלה | מה הסברא ש"זכר" עם סגול זו הקריאה הנכונה?

תשובה | המקור לזה הוא בדברי מרן הגר"א (מעשה רב סוס"י קלד) ובחומש היכל הברכה מהגה"ק מקומרנא (דברים כה יט) עפ"י הפסוק בתהילים "זֶכר רב טובך יביעו".

שאלה | כיצד יש לנהוג בעניין המבטאים השונים בקריא פרשת זכור?

תשובה | דו"ז הגרצ"פ פראנק (מקראי קודש פורים סי' ז) והגר"מ שטרנבוך (תוה"נ ח"א קנד) האריכו שאשכנזי אינו יכול לצאת ידי חובה בשמיעת פרשת זכור מספרדי. ראשית משום שהמבטא שונה. כן משום שהגיית השם שונה- בפתח ולא בקמץ. וכן פסק מרן הראשל"צ (יבי"א ח"ו סי' יא) שספרדי אינו יכול לצאת ידי חובה בקריאה של אשכנזי.

ישנם עוד דקדוקים בפרשה אך אינם לעיכובא:

א) לשמוע אשכנזי מאשכנזי או ספרדי מספרדי שמבטא בדיוק כמותו (מקראי קודש).

ב) לשמוע את הקריאה דווקא בספר תורה שכתב לפי הכתב בו השומע נוהג, משום שיש מנהגים שונים בצורת הכתב- כתב האר"י, הבית יוסף וכדומה. אך אין זה לעיכובא.

טלפון: 1700-700-999 | דוא"ל: office@ish-tsadik.org.il | אתר: www.ish-tsadik.org.il